

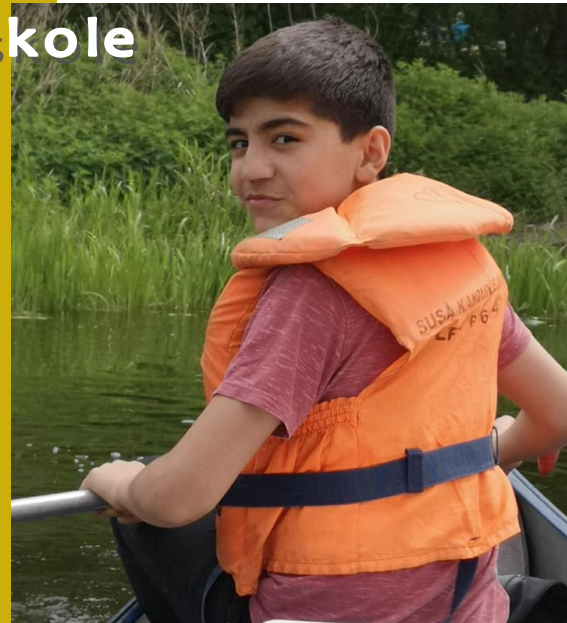
Lærerne tager ordet

- en anderledes skole

B
O
S
E
R
U
P

N
Y
T

- 22 inspirerende
taler
om vores
pædagogik

Kære læser.

I forberedelsesugen - i forbindelse med skolestart - fik alle lærerne stillet en opgave, nemlig at holde en kort tale om Roskilde Friskoles pædagogik og om, hvordan de selv bruger den i hverdagen.

Det er der kommet 22 artikler ud af.

God fornøjelse med læsningen!

Ja, det bliver en god dag!

En bog om pædagogik i teori og praksis

Indledning af Ole Tarp, forstander

Vores pædagogik skal være simpel at forklare, hvilket vi har vist i de seneste nyhedsbreve, som vi har udgivet med temaerne "Det fælles tredje" og "Fællesskab".

Når der, i vores dagbehandling, er meget fokus på elevernes udvikling, skal vi huske en ting, som er vores hovedopgave: At det skal blive en god dag. Vi skal undervise eleverne, men vi skal først sørge for, at det bliver en god dag. Og at i morgen også bliver god dag. At det bliver "en god dag" kan vi føje til overskrifterne for vores pædagogik.

Low Arousal (rolig stemmeføring oa) er en af flere metoder, som vi bruger. De pædagogiske metoder ligger i forskellige værktøjskasser. Vi griber ned i en værktøjskasse, når en konflikt skal forebygges og i en anden, når der er en konflikt, i en tredje når vi evaluerer og i en fjerde, når vi forandrer.

Pædagogik er vel enkelt forklaret *at få mennesker til at gøre noget, de ellers ikke ville have gjort.*

Det er ikke altid let. For eksempel: Naturklassen er på udflugt og skal hjem. En af eleverne vil ikke ind i bussen, og alle de andre sidder og venter. Hvad gør man så? Giver man efter et stykke tid et skub, for at de mange ikke skal vente på den ene? Nej det gør vi ikke. Børn med særlige behov har også særlige rettigheder.

Efter krigen kom menneskerettighederne, men man opdagede at, de ikke altid dækkede børn, - så kom børnekonventionen, og man opdagede at børn med særlige behov ikke altid var dækket ind, og så kom konventionen for fysisk og psykisk handicappede. Børn med særlige behov er derfor dækket ind under tre konventioner, og derfor har de særlige rettigheder, - og så når de ikke vil gå ind i bussen.

Vi bruger hele værktøjskassen. Tilkalder en anden person, der har en tættere relation til barnet, henter en bil eller venter og tager offentlig transport osv. Vi finder en løsning.

Vi bruger særligt relationspædagogik i den første periode, hvor et barn starter, da en god relation er afgørende for at barnet trives og kan lære.

Vi tager udgangspunkt i barnets ressourcer og ønsker, når vi lægger programmet. Her bruger vi naturen omkring os, dyreholdet, værkstederne, grøntsagshaven osv. Vi bruger forandringspædagogik, når vi i krea-klassen sætter barren højt, og tager til Berlin med alle elever. Det samme foregår gennem skolens traditioner: OL i Tvind, Efterårskoncert, Sommerteater og på de rejser, der hører med til skoleåret.

I år er vi glade for at starter nye værksteder op. Et bilmekanikerværksted med Preben som mekaniker og et kunstværksted og senere et Galleri med Mia, som er kunstner, ved roret.

Det vil give flere succes historier og flere gode dage for eleverne.

Og hvad er da målet, som vi stræber efter, her i dette land, som ofte er blevet udnævnt til "Verdens lykkeligste land", hvor dog så mange børn og unge har ondt i sjælen?

Er vores mål, at børnene skal blive lykkelige og tilfredse?

Jeg vil hellere foreslå at vi, sammen med eleverne, skal gå efter at de får et meningsfyldt liv.

Lykken går og kommer, men hvis vi oplever at leve et meningsfuldt liv - så er vi nået langt.

Kære lærer: Vær omstillingsparat

Af Stig Kristensen, lærer i Naturklassen

Vi har skabt et fællesskab. Eleverne er glade.

Alle møder op. Vi lærere og pædagoger har lært at være tilpasningsparate over for alle elever. Vi bygger på relationer. Vi ønsker at indføre mere faglighed i undervisningen. Som det er nu, er dagen en blanding af sjov og faglighed. Vi tager på ture. Vi holder altid et oplæg om turens indhold. Det kan være historie eller religion. Når fagligheden har haft "sit greb" om eleverne, er det tid til at følge impulsiviteten. Så gør vi noget særligt, tager for eksempel en tur ned til fjorden.

Nysgerrigheden er blevet skabt og samhørigheden gør, at man lader sig rive med.

Forældrekontakten er ganske god. Vi inddrager forældrene i de gode historier og inviterer forældrene til arrangementer i klassen. De bliver også inviteret til at deltage i de ansattes kurser, så vi lærer nyt sammen og får diskuteret konkrete eksempler.

Alternative programmer, der rykker

Af Flemming Stenmark,
lærer i Naturklassen

Der er tid nok, og der er muligheder.

Vi vælger selv, hvad vi har travlt med.

F.eks. har Martin været på tur med sin klasse med overnatninger i Berlin. Det ville vi ikke have troet muligt for bare et halvt år siden. Med en anden elev går det godt op og ned. Han er usammenlignelig, så det har været nødvendigt at opfinde de dybe tallerkener. Det har kostet store anstrengelser og megen tid. Men så har det også flyttet sig. Fordi jeg har haft muligheder og budget til alternative programmer ude af huset, fået støtte af alle på skolen, dagligt forældresamarbejde og en hel del supervision.

23 år på Skolerne i Boserup

Monstermatematik rykker min elev

Jeg har været her i mange år. Jeg ved efter kort tid sammen med eleven, hvad der kan lade sig gøre. Jeg mærker efter, hvor man kan gå og hvor hurtigt. At vi har et godt forhold til forældrene er meget vigtigt. Når jeg bemærker en afvigende adfærd, lytter jeg. Der er noget galt. Børn skriger ikke bare for at skringe. Jeg finder en anden vinkel til at gribe situationen an. Jeg ruster mig med tålmodighed. Så afleder jeg ved tage udgangspunkt i noget, jeg ved barnet interesserer sig for. Som regel lykkes det, og lidt senere er det enten glemt, eller det er parat til at blive bearbejdet. Det kan starte med ganske små detaljer, som fører til udvikling. Fra at have haft total matematikvægning i et par år, kommer "Monstermatematik" pludselig og bygger bro. Drenge jeg snakker om, er vild med Monstermatematik, så nu sker der noget. Det gælder om at tænke nyt hele tiden, indtil det rykker sig. Det gælder om ikke at sætte tid på, være tålmodig og lade eleven selv mærke, at der sker et ryk.

Af
Anja Schiesewitz,
lærer i Naturklassen
og i Friskolens SFO

Vi hjælper hinanden som kolleger

Af Christina Sjøgren, lærer i Naturklassen og i Friskolens SFO

Vi sørger for at skabe mulighed for at eleverne har en åben tilgang til os. Vi udviser tålmodighed og empati.

Vi dømmer ikke eleverne på deres adfærd. Vi møder dem med interesse for at finde ud af, hvorfor de gør, som de gør.

Vi bruger Low Arousel (rolig stemmeføring mm). Vi hjælper hinanden som kolleger. Hvis én synes at være på vej op i det røde felt, ja, så kan en anden kollega træde ind, og sige at der er telefon eller noget andet....

Tryghed og trivsel sikrer udvikling

Af Viktor Træholt, lærer i Naturklassen

vin- der vi på den lange bane og opnår flotte resultater sammen – barnet og jeg.

Jeg griber barnet i den nærmeste udviklingszone, for min erfaring viser, at har jeg fokus på, at barnet er trygt, så kommer trivsel til og muliggør en positiv udvikling. Dette sikrer en roligere hverdag for barnet. Min erfaring viser, at ved at skabe sund trivsel og tryghed, så

Her kommer et eksempel.

En af mine elever på 13 år havde ved indskrivning meget lyst til svømmehal og leg, men kunne ikke svømme og havde derfor både vinger og bælte på. Dette anerkendte jeg og italesatte for resten af børnegruppen: ”Vi er alle forskellige steder i alle de ting, vi laver sammen, og alle i gruppen har været samme sted, som ham”.

Jeg startede med at lege med barnet i vandet, og langsomt udfordrede jeg barnet mere og mere, både med at spørge ind inden svømmeturen og hvad barnet havde lyst til, at vi gjorde bedre idag i forhold til sidst, osv. Jeg forventningsafstemte hver gang, og med min støtte rykkede vi sammen grænserne og langsomt blev kompetencerne bedre - bæltet røg af maven og kort tid efter vingerne.

Barnet fik svømmet 100 meter og var simpelthen så stolt. Men udviklingen stoppede ikke her, for barnet ville gerne lære at dykke ned til bunden i 3,8 meters bassinet. Igen, med at holde i hånd, skabe tryghed og den gensidige respekt og hele tiden med fokus på at rykke grænserne, fik vi på 5 besøg i svømmehallen, nået vores fælles mål, nemlig at eleven kom ned på bunden og hele tiden med mig ved siden af, så barnet kunne mærke og se mig. Udfordringen kom i mål. Det har givet ringe i vandet. Vores relation bærer respekten ind i klasseværelset og gør det daglige arbejde nemmere. Så det, at vi giver tid og omsorg i processen, sikrer tryghed til udvikling og sætter rammen for Det Fælles Tredje.

Venner i tykt og tyndt

Relationen ”barn til barn” skal opmuntres

Af Puk Billeskov, lærer i Naturklassen

Jeg oplever blandt bør-

nene i Naturklassen en stadig større glæde for samværet i bør-

negruppen. Det er jo en gruppe, hvor hver enkelt elev har sine udfordringer i fagene, i klasseundervisningen og i, hvor meget, de kan rumme på en time eller en dag, men generelt mærker vi, at de vil hinandens selskab rigtigt meget. Det, som børnene kan blive enige om at lave sammen i pauserne, er at lege ”parallel-lege” i deres ”gamerrum”. Her spiller de Roblox, bygger Lego og tumler med hinanden.

Vi ser også at børnene hurtigt får de interesser, som de voksne har. En lærer elsker karate og svømning, og så elsker børnene det med. En anden lærer elsker sin bondegård, og ja, så vil en af eleverne gøre hvad som helst (optjene krydser for flid og god tone), for at komme med derud og køre traktor og muge ud. I SFO-tid bliver der bagt kager og pizzaer, og en af drengene elsker at servere for os andre i klassen dagen efter. Den tillid, der opstår mellem dem i leg og sport, fremmer undervisningssituationerne. Nu kan de godt arbejde med fagene rundt om bordet uden at drille hinanden.

Dialektikken mellem individet og kollektivet er afgørende for fremdriften og kammeratskabet. Det går i pendulfart: individet styrkes af at gøre godt for kollektivet, og kollektivet fordrer af individet at gøre godt.

Når vi kommer længere frem i tiden, kan vi måske også bruge kollektivet som opdragelse af individet. Det tager en god portion tillid i gruppen og til hinanden at forholde sig til, at det man gør – både godt og dårligt – har konsekvenser for gruppen.

Kunsten, at opbygge et godt kollektiv, er at belyse og være åbne om hinandens styrker og svagheder (også de voksnes), og derved gøre det muligt at organisere og støtte hinanden i de forskellige aktiviteter, uden at nogen føler sig udenfor eller flov, men tværtimod føler sig inkluderet uanset om det er som ak-

tør, tilskuer eller heppekor.

Hvordan gik det til, at vores mest sky dreng kom med gruppen i svømmehallen? Efter at den 12-årige havde tilbragt to år i sit eget rum med 1:1 pædagog fuld tid, skete det pludseligt: En anden dreng i gruppen (den 8-årige) spurgte, om han ville med i svømmehallen!!

Det var første gang, og det blev en succes.

Først hang han som en abe på læreren, senere holdt han i hænderne, så i fingrene og til sidst bevægede han sig selv fremad med svømmevinger på. Turen endte med tre ture ned ad rutsjebanen – den sidste alene.

Gennem mine mange år som lærer, er det tydeligt, at ”barn til barn” kan noget andet end ”voksen til barn”. Jeg har tit ”mobiliseret” et barn til at inkludere et andet barn. Metoden kan bruges mellem søskende, for at styrke deres bånd. Det har simpelthen en stor betydning, at et andet barn inviterer én med til noget. At det andet barn vil **mig** noget. Vi ved det jo fra os selv. Det er lige det, som får sociale relationer i spil. Giv og tag – tag og giv. Vi er i fuld gang med at lære vores elever om sociale spilleregler – men nogle gange kommer de helt spontant frem, og så er det rigtig fedt.

Klasselærerne finder løsninger sammen

Af Sarah Assenbjerg, lærer i Krea-klassen og ansvarlig for skolens dyrehold

Antropologer har besøgt talrige institutioner, som arbejder med børn med særlige behov.

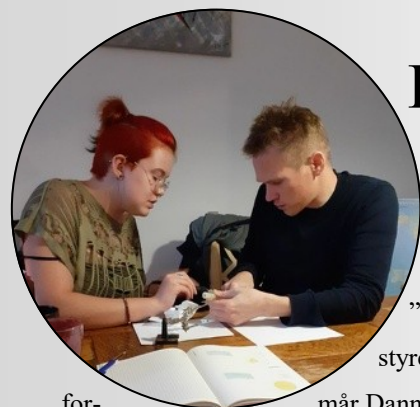
De kommer frem til at institutioner, som arbejder med høj pædagogisk faglighed, er dem som er gode eksempler i rækken af specialskoler osv. Hvad er da høj pædagogisk faglighed? Det er, at de voksne bruger hinanden – spørger ind, stiller kritiske spørgsmål. Det kræver, at lærerne har tillid til og respekterer hinanden. Man bevæger sig fra det symbolske (teorien) til det praktiske. Når vi diskuterer, hører vi på hinanden. Ved at analysere et barns problematikker i et mindre forum (team'et), bliver løsninger nemmere at finde frem til. Her på skolen har vi en god tilgang til barnet. Vi følger barnets initiativ. Vi benytter "Low Arousal" (roglivende pædagogik) og bruger aldrig magtanvendelser. Det skal være unødvendigt. Vi bruger naturen, krea-projekter, vores dyrehold og bevægelse til at opbygge alle de nødvendige relationer med børnene og de unge på skolen.

Det, der virker

Vi skaber maksimalt rum for barnets potentiale

Af Calle Nielsen, lærer i Krea-klassen

Da min kollega Danni fortalte om den lille nye dreng, vi har fået i Naturklassen, brugte han sætningen "Drengen har svært ved at styre sin energi". På den måde må Danni at beskrive drengens potentiale, nemlig at han har rigeligt med energi. Den sætning siger meget om vores pædagogik på Roskilde Friskole. Vi dommer ikke hinanden og eleverne. Vi lærer ligeså meget af eleverne, som de lærer af os.

Min opgave som lærer her er at fjerne det, som står i vejen.

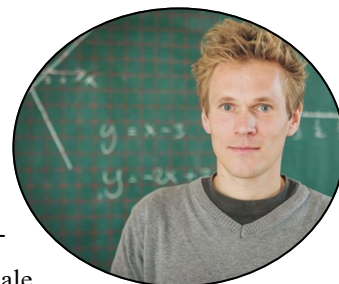
Nysgerrighed er en del af menneskers DNA. Får barnet banet vejen, sker det af sig selv.

Vores trivsel blandt lærerne smitter af på eleverne. Ofte mødes lærerne i "saunabussen", som holder i vores park – eller til yoga, åndedræts træning, sejlsads eller fitness.

Dengang, jeg startede som lærer på en Tvindskole – det var på Skydebanegård – sagde Tove til mig: Hos os bruger vi en særlig pædagogik. Nå, sagde jeg. Hvad hedder den? Den hedder DDV. Den har jeg ikke hørt om, sagde jeg. Nå, men det står for Det, Der Virker.

Og sådan blev det.

Vi tilrettelægger vores pædagogik efter at skabe maksimalt rum for barnets potentiale.

Jeg bruger kunst og rejser som "Det Fælles Tredje"

Af Agne Sivickyte, lærer i Krea-klassen

Ingen af os er "Palle alene i verden". Vi er her sammen. Som færdiguddannet på Det Nødvendige Seminarium i Tvind, ved jeg noget om fællesskabets styrke. I fire år stod jeg last og brast med mine holdkammerater – når vi rejste sammen til Afrika, når vi byggede sammen, når vi læste fagene og drev vores seminarium sammen. Jeg fortsætter mit arbejde i Kreaklassen, hvor jeg var praktikant i et år. Jeg har opbygget vigtige relationer med pigerne i klassen. Jeg har brugt kunst og udflugter som "fælles tredje". Det har resulteret i sammenhold i klassen og personlige relationer lærere og elever imellem.

DNS 1. år: Den globale virkelighed ·

- Planlæg og implementer en 4-måneders busrejse til Afrika
- Lav feltundersøgelser
- Lær om mennesker og deres vikelighed. Del dine oplevelser med folk i Europa

DNS 2. år: Den europæiske virkelighed ·

- Oplev og sæt aftryk i et lokalsamfund
 - Bo i en europæisk by med dit hold
 - Lær af folk på din arbejdsplads
- Start kampagner for at fremme bæredygtighed, fred og uddannelse i dit lokalsamfund

DNS 3. år: Skolevirkeligheden ·

- Lær lærerens fag
 - Undervis på en skole i Danmark
 - Lav projekter med dine elever
 - Lær om pædagogiske teorier
- Finpuds dine færdigheder i forhold til at blive en utraditionel lærer

DNS 4. år: Specialisering ·

- Udvikl sociale og uddannelsesmæssige projekter med dine holdkammerater
 - Bliv ekspert inden for dit valgte område
- Brug dine færdigheder og viden i praksis et sted i Europa

Velkommen til en anderledes læreruddannelse

Her er en oversigt over Agne's uddannelse til lærer på Det Nødvendige Seminarium (DNS):

Af Helena Veldt, lærer i Krea-klassen

VI BRUGER

B A G D Ø R E

Som lærer for unge piger i Autismespektret, har jeg forstået, hvad begrebet "Safe Space" betyder.

Før vi kan starte med undervisning, må vi tilbyde "det sikre rum". Det gør vi i samarbejde med forældrene. Hele skoledagen - lige fra afhentning, køreturen til skolen, dagens programpunkter, måltider og siddepladser - koordineres, aftales, tegnes og beskrives, så alle parter ved, hvordan det foregår omkring eleven. Når så eleven er på skolen, er det vigtigt at hun har sit eget rum at trække sig hen i. Vi ved, at mennesker i Autismespektret nemt bliver "fyldt op". I de situationer, kan det, at kunne trække sig, og sidde lidt for sig selv, give styrke til at fortsætte dagen. Det er "det sikre rum" - eller "bagdøren", når vi snakker pædagogik.

"EMOTIONEL LÆRING"

Af Sarka Bartuskova, lærer i Krea-klassen

Vi er som voksne menneskelige og sårbare.

Derfor kan eleverne spejle sig i os. Vi bestræber os på at være ærlige. Vi siger, hvad vi gør og gør, hvad vi siger. Der er ingen afgrænsninger for kreativiteten. Vi har lavet et nyt fag i Krea-klassen. Det hedder: Emotional Education (Lær om dine følelser). Det gælder om at skabe en parathed til at kunne mestre situationer, hvor andre kommer for tæt på. En vigtig ting er at forstå ens egne følelser på en anden måde, f.eks. at kunne imødegå et ofte stillet spørgsmål: Hvordan har du det? Først blev der helt stille i klassen, en stilhed til at tænke i - og det var der, vi startede og derfra vi fortsatte.

Du kan bestemme over dit liv

Kunst og pædagogik hånd i hånd

**Af Mia Brogård,
lærer i Krea-klassen**

Jeg har en pædagogisk og kunstnerisk baggrund og bruger begge dele i mit arbejde med børn og unge. Når jeg er sammen med børnene / de unge, finder jeg ud af, hvad der interesserer dem, hvad de synes er spændende og noget, de gerne vil, og så tager jeg udgangspunkt i det.

Jeg vil give et par eksempler på dette.

Jeg arbejdede med en pige, som havde svært ved at finde noget tøj, som hun syntes var rart, at have på, som ikke generede på huden og som hun syntes var pænt. Sammen fandt vi frem til noget stof, hun syntes føltes godt og behageligt og sammen designede og syede vi en kjole, lige som hun ville have den.

Et andet eksempel var en pige, som manglede en reol, som passede til hendes bøger. Sammen målte vi bøgerne og regnede ud, hvor stor reolen skulle være, så der kunne blive plads til alle hendes bøger. Vi designede og byggede en reol, som blev præcis, som hun ønskede den.

Begge eksempler viser, hvordan man sammen med børnene / de unge kan arbejde med noget, som, for dem, giver mening. Samtidig lærer de og erfarer de, at når man f.eks selv kan bestemme, hvordan ens kjole og ens reol skal se ud, så er der også andre ting i livet, man selv kan bestemme.

**Af Irene Jørgensen,
ALKALÆRER og lærer i Krea-klassen**

En verden i forandring - hvad kræver det af os, som lærere?

Vi arbejder hen imod at eleverne bliver hele, livsduelige mennesker. Vi skaber aktiviteter, der gør dem nysgerrige, videbegærlige og dristige.

De skal blive glade for samarbejde, med vilje til aktivt at skabe sammenhold. Det opnår de, når vi voksne stiller dem vigtige opgaver, som kræver samarbejde for at blive løst. F.eks. at indrette en gammel skurvogn til en sauna.

Vi forholder os til virkeligheden på skolen og uden for skolen.

Vi viser eleverne en verden i konstant forandring. Derfor skal de blive parate til at møde forandringer som noget naturligt.

Vi lærer eleverne at skaffe sig viden ved at stille spørgsmål.

Vi løser konflikter og sammen bliver vi fredselskere.

Eleverne lærer at skelne mellem junk food og mad ved at være med i grønsagshaven og følge planterne fra de små spirer og frem til at kokken sætter velsmagende sund mad på bordet.

Det er lettere at lære om alvorlige emner som global opvarmning og klimaforandringer, når man selv er aktiv i madproduktion og aktiv i at sortere affald på skolen.

De voksne ser eleverne som mennesker og ikke som væsner i venteposition til at blive voksne. Det giver energi til alle.

Gennem de mange aktiviteter og diskussioner lærer eleverne at kommunikere i et varieret og levende sprog. Vi når måske ikke til enighed, men må stræbe efter Konsensus, så vi kan komme videre sammen.

Sammen lærer vi at regne og at regne den ud.

Sammen træffer vi beslutninger.

De voksne er gode til at gå forrest i at synliggøre opnåede resultater og at give opmuntring og ros.

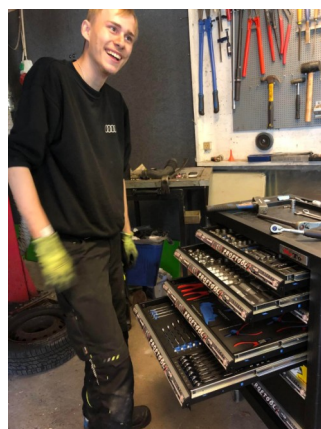
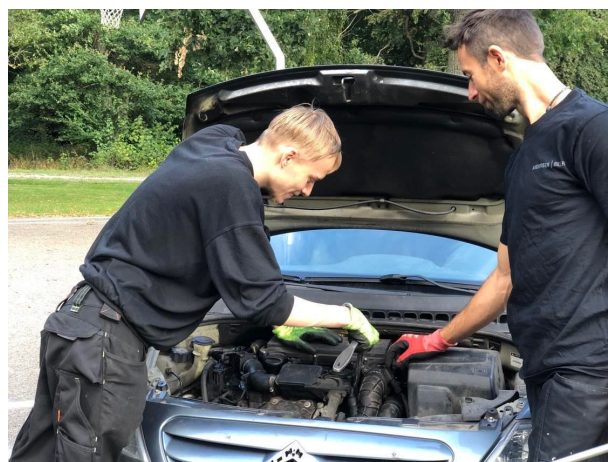
Jeg har uddannelse som mekaniker og kropsterapeut.

Ja, okay – jeg kan fikse biler – men jeg tror også jeg kan fikse mennesker. Os mennesker er særlige i dyreriget, da vi kan kommunikere med ord og lyde såvel som med mimik, gestik og stemmeføring. Jeg har studeret strategier for, hvordan man hjælper tillukkede mennesker med at bryde ud af deres cirkel. Vores Amygdala i hjernen kan nemt udløse Kæmp – Frys – Flygt-instinkter. Det kan forpurre vores fornuft. Her kommer de terapeutiske strategier ind i billedet. Ved hjælp af stemmeføring. Ved hjælp af mentalisering. Ved hjælp af humørbarometer. Ved brug af terapeutisk musik. Jeg har også studeret Mirakelkost for Hjernen, Tarme med Charme, HjernesmarTE Børn og Kroppens Fortællinger. I mit nye arbejde på Roskilde Friskole vil jeg afprøve mine strategier og give nyt liv i klassen – både på værkstedet, på vores ture, i undervisningen og i vores nye relationer.

Jeg kan fikse biler – men jeg tror også, jeg kan fikse mennesker

Af Preben Tensø, lærer i STU-klassen (Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse)

Kærlighed, krav og anerkendelse

Af Danni Kragsskov, lærer i pædagog i ”1 til 1” projekter

Mange af vores ele-

ver har haft kedelige oplevelser på andre skoler, inden de kom til os. I et godt forløb er trivsel det vigtigste. Vi fører en pædagogik med krav og anerkendelse. Vi sørger for succes. Når først eleven føler sig anerkendt, stiger lysten til at komme i skole. Vi bruger low arousal. Vi har ressourcerne til det. Vi lytter og skaber aktivitet, vi udvikler på programmet, så eleverne kan se, at her er det ikke ligesom andre steder, de har kendt til tidligere.

Tvindpædagogik

og KRAP som metode

Af Lars Heiber, lærer i Fremtidsklassen

Vi bruger en god metode i vores pædagogiske arbejde, nemlig KRAP: Kognitiv, Ressourcefokuseret & Anerkendende Praksis.

Jeg bruger al min tid med de unge på at styrke deres selvværd og selvforståelse. Ved at anerkende dem, skubber jeg dem fremad. Det er pædagogik "i øjenhøjde". Det drejer sig om at skabe gensidig respekt (RE-SPEKT = jeg ser dig). Jeg arbejder med at få sandheden frem. Jeg inkluderer forældrene. Hvis forældrene er med på vores tilgang, kan vi se frem til en lang bane med barnet. Ordet Mentalisering er ikke blot et fint ord, men en metode, vi bruger på Roskilde Friskole. Ved at sætte os i den andens sted, kan vi forudse reaktioner og forebygge uhenigtsmæssig adfærd. Det har jeg efterhånden inde på rygmarven og det virker. I forhold til misbrug, har jeg haft god gavn af Misbrugsrådgivningen. Det er en svær opgave, som skolen og forældrene ikke kan løfte uden professionel støtte. Vi har et Årshjul på skolen. Det betyder at DET FÆLLES TREDJE skifter fra måned til måned henover året. Det er Tvindpædagogik. Der skal være program. Alting skal ikke dreje sig om den enkelte, men den enkelte kan få støtte og udfordringer igennem det fælles program og føle sig inkluderet i fællesskabet.

Sport, endorfiner og selvtillid

Det, jeg først og fremmest kan bidrage med her på friskolen, er sport. Jeg er optaget af pædagogiske teorier, hvor det fælles tredje er en god vej til udvikling. Vi ved, fra hjerneforskning, at der foregår et samspillet mellem vores hjerne og vores krop. Det skal udnyttes. Fysisk aktivitet skaber glæde-hormoner og fysisk velvære.

Af André Borg, lærer i Fremtidsklassen

En anden slags skole

Af Martin Larsen, lærer i Fremtidsklassen

Vi driver en anden slags skole, Another Kind of School. Ordene liv, lyst og lærdom passer godt på os. I bund og grund vil mennesker gerne gøre deres bedste.

Et af de ønsker, mange elever giver udtryk for, når de starter på vores skole, er at de gerne vil have en ven. Vores skole producerer kammeratskab. Der er brug for sammenhold. Verden forandrer sig. Folk er mere alene.

Det specielle dyrkes, og der er fokus på at skille sig ud fra mængden. Jeg ser det som et samfundsmæssigt problem – det med at det individuelle er i fokus - fordi vi har brug for at stå sammen om at løse vigtige opgaver.

Vi har brug for at skabe positive forandringer, ikke mindst i forhold til klimaforandringer og global opvarmning.

Vores elever lærer at stå på egne ben og bekæmpe uretfærdigheder i verden.

Et eksempel på ikke at sløse med ressourcerne, er dengang en elev fik et gammelt fjernsyn til at virke, fordi hun er imod ressource-spild. Undervisning uden for klasseværelset og især vores udenlandsrejser er noget, der skaber sammenhold og viden om den verden, vi lever i. Jeg føler mig heldig som lærer. Et eksempel på en elev, der fik mig til at reflektere var Valdemar. Han nægtede at være med til noget per automatik. Han sagde til mig: Du skal fortælle mig, hvorfor jeg skal lære det. Hvis det giver mening, skal jeg nok være med.

Det er en af de opgaver vi/jeg har som lærer. Vi er elevernes

venner og værktøj.

Naturpædagogik

Af Michael Riis, lærer i STU-klassen (Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse)

På vores skole bruger vi Naturpædagogik. Naturen kan en masse i forhold til vores unge. Den kan berolige. Den visker dystre tanker bort. Den kan få fantasien i gang. Den kan bruges sammen med andre og sammen med heste og hunde.

Jeg møder STU'erne der, hvor de er. Hjælper dem med valg af retning. De unge giver én utroligt meget tilbage, det er helt fantastisk. Det er skønt at se børnene og de unge tage for sig af alting. Den indstilling gør det nemmere at arbejde med dem, få dem til at lære, få dem til at forandre sig.

Selv lærer jeg hele tiden nyt, af eleverne og af de voksne.

Jeg gør mig umage med at finde de rette opgaver til eleverne, noget der bygger dem op og ikke er skudt over målet.

Faglighed og fremtid

Af Lene Colding, lærer og undervisningsansvarlig

Udgangspunktet, for det vi laver, er at skabe en lys fremtid for vores elever. Vi vil skabe faglighed i vores arbejde – pædagogisk, metodisk, indholdsmæssigt. Til det hører kravet om dokumentation. Vi lægger os op ad folkeskolekravene.

Jeg mener, at det er forkert, at vores elever, der har haft nederlag på nederlag i flere skoler inden de kom hos os, skal indhente det forsømte på deres aldersniveau. Her er det os, der skal stille os imellem kravene og virkeligheden. I vores pædagogik tager vi udgangspunkt i eleven, og det skal vi holde fast i. Vi styrker fagligheden i fagene på alle områder og på mange måder. Vi prioriterer, at alle elever lærer at læse. Det, at kunne læse, er afgørende for at komme videre. Vi styrker fagligheden for hver enkelt elev. Den faglige kunnen hjælper de unge, når de skal til at vælge retning senere i livet. Vi vil skabe en "Open Future" for vores elever. En fremtid, der ikke er begrænset af diagnoser og bump på vejen. Her er kammeratskab et vigtigt ord. Det er, hvad livet bygger på. Kammeratskab med godt humør. Konflikter løser vi samme dag, og næste dag er en ny dag.

Lærerne møder eleven med godt humør, og det ved eleven. Det pædagogiske princip "Fra ét sted ser du kun kort" gælder også for de elever, vi har i dag. De må ud og opleve verden. Det kan skabe turbulens, at være i fremmede omgivelser, alligevel rykker det evnen til at danne menneskelige relationer, og forstå den verden, vi lever i.

Eleverne lærte meget, da vi åbnede vores døre fra flygtninge her i Bose-rup. Vi havde 35 voksne og børn boende på 1. sal fra februar til maj.

De små sejre er vigtige. Har man vundet fodbold til OL i Tvind, så har man virkelig præsteret noget. I tilgift er sportsarrangementet med til at styrke bevægelse inden for alle mulige sportsgrene og styrke sammenholdet. Os lærere arbejder på at have et "fælles fodslag". Vores lærerkollegium flytter på børnene, så de udvikler sig. De lærer at diskutere og at tænke nyt. Pædagoger og lærere er rollemønstre. Eleverne kan mærke, at lærerne omgås dem med respekt. Problemer bliver løst, når de opstår. Hvis den enkelte lærer ikke kan løse det alene, så står andre parat til at hjælpe med løsninger. Du er ikke alene, og det er okay at søge sparring.

Boserups

Pædagogik

Af Celia Brogård,
pædagogisk-psykologisk
rådgiver

Pædagogikken på Boserup bygger på -det humanistiske-, systemiske-og narrative perspektiv. Tilgangen er kontinuerligt tilpasset den enkelte elev, der kommer ind på skolen.

Humanistisk pædagogik

I den humanistiske pædagogik er der først og fremmest fokus på at se det hele menneske. Den humanistiske pædagogik bygger på Carl Rogers humanistiske tilgang og Abraham Maslow, der særligt er kendt for at systematisere og beskrive menneskets behov, der senere er visualiseret som behovspyramiden. På Boserup benyttes den humanistiske pædagogik ud fra præmissen om, at man skal blive til nogen, før man kan blive til noget. Maslow beskriver et universelt hierarki af behov, som hver især forudsætter menneskets mulighed for udvikling. Maslow beskriver, at mennesket først og fremmest skal have dækket de basale fysiologiske behov: mad, vand, søvn mm. Dernæst skal mennesket have dækket behov for tryghed, helbred, sociale fællesskaber mm. Først herefter er det, at mennesket har overskud til at fokusere på den kognitive-, faglige- og selvrealiserende udvikling. På Boserup er der fokus på først at skabe trivsel, møde-stabilitet og en relationel tryghed. Erfaringen er, at når barnet først er i trivsel personligt og socialt, så følger den faglige udvikling med i kvantespring. På Boserup er der fokus på, at eleverne skal opleve, at der er plads til dem, og at de ikke er forkerte. Mange af vores elever har tidligere været i nogle rammer, som ikke passede til dem, og hvor de oplevede, at de var forkerte. På Boserup er der fokus på, at det er rammerne, der skal passe til eleven, og ikke eleven der skal passe ind i rammen. Et billede på dette kunne være en plante, der er ved at vokse og finde sin plads i verden. En plante der vokser i en lille ramme, eller uden at kunne få plads til sine rødder, vil ikke kunne vokse op og blomstre optimalt. Her er det afgørende at finde ud af hvilken ramme, der passer bedst til den enkelte plante og finde ud af, hvorfor den enkelte plante ikke er i trivsel.

På Boserup er der fokus på at finde ud af, hvad der skal til, for at den enkelte elev kan udvikle sig bedst muligt i samspil med sine omgivelser.

Rammerne skal understøtte og ikke begrænse eleven i at finde sig selv, finde et socialt fællesskab, komme i trivsel og opleve autonomi. På Boserup lægges der, ligesom i den humanistiske pædagogik, vægt på at alle mennesker gør deres bedste, og at udviklingen først og fremmest skal ske gennem et ressourcefokuserende perspektiv, hvor barnet støttes og udvikles ud fra de ressourcer og ønsker det enkelte barn kommer med - om det er interesse for Manga, computerspil, astronomi mm.

Systemisk perspektiv

Det systemiske perspektiv er influeret af en social-konstruktionistisk forståelse af mennesket, hvor det enkelte individ ikke kan ses adskilt fra den sociale og kulturelle kontekst, det indgår i. Det systemiske perspektiv har fokus på aldrig at se isoleret på individet eller problemerne, men inkludere de kontekstuelle faktorer som kan være medvirkende. På Boserup arbejder vi ud fra et systemisk perspektiv, hvor barnets kontekst og relationer inddrages i forståelsen og tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde. Erfaringen viser, at inddragelsen af fx familien ofte er et af de vigtigste redskaber i at støtte barnets udvikling bedst muligt. Familien har ofte de tætteste relationer til barnet og mange års erfaring med, hvad der er hjælpsomt, og hvad der ikke virker for barnet. På Boserup er der stort fokus på, at det pædagogiske arbejde i høj grad indebærer et tæt samarbejde med familien. Mange børn gør sig fx meget umage, når de kommer i skole. Her er det afgørende at have et tæt samarbejde med familien, og se hvordan barnet reagerer i hjemmet i forhold til at afstemme krav og forventninger til barnets ressourcer og behov. Det er ud fra det systemiske perspektiv afgørende at forstå at alle menneskers adfærd er influeret af den kontekst, de indgår i. For at få den mest holistiske forståelse af den enkelte, er det derved nødvendigt at have for øje, hvordan den gældende kontekst influerer individet. Erfaringer fra den ene kontekst kan ofte - men ikke i altid - overføres til en anden kontekst. I det systemiske perspektiv adskiller man ikke forståelsen af individet fra dets kontekst, og bruger det som et afgørende redskab i kontinuerligt at møde og støtte den enkelte elev bedst muligt. (Fortsættes)

En humanistisk pædagogik

De unge får ”nye fortællinger” om sig selv - det styrker deres handlemuligheder

Fortsat fra forrige side.....

Narrativ pædagogik

Boserup er placeret i en skov. Der er heste, grise, får, høns, hunde, kaniner og mange flere dyr. Der er et galleri og åbent værksted, hvor eleverne kan arbejde med forskellige kreative materialer og udstille deres værker. Der arbejdes med at finde de små frø af interesse og motivation, som eleverne kommer med og støtte dem i at få frøet til at vokse. Der arbejdes med at finde lige *den* ramme, hvori de kan vokse og blomstre bedst muligt.

Den narrative pædagogik bygger særligt på Michael Whites narrative teori, hvor der er fokus på, hvilke fortællinger (narrativer) det enkelte menneske har om sig selv. I den narrative pædagogik bruger man aktivt narrativer til at styrke barnets selvværd og selvtilid. Den narrative pædagogik kan som pædagogisk metode være et vigtigt redskab i at støtte børn med dårlige oplevelser til at få nye fortællinger, de kan spejle sig i og derigennem styrke deres fortælling om dem selv og deres handlemuligheder.

På Boserup er der ud fra et narrativt perspektiv fokus på, at barnet skal opleve autonomi (selvstyring). Den enkelte elev skal have oplevelsen af, at hun har indflydelse på sit liv, trivsel og fremtid. På Boserup har eleverne fx haft medindflydelse på hvilke slags dyr, der bor på skolen og på, hvordan dyrene skal indgå i deres hverdag. Det kan fx være krea klassen som nu har en ”klassens hund” og kælekaniner. Dyrene indgår som aktive redskaber for eleverne til at emotionsregulere, samtidigt med at de har medansvar for at passe dyrene. Herigennem styrker dyrene elevernes sociale- og personlige udvikling.

Et andet eksempel på den narrative tilgang fra praksis kan fx være et barn, som længe har spejlet sig i fortællingen om at ”have huller” i sin skolegang. Adspurgt kan barnet beskrive, hvor hullerne er og siger at det særligt er i grammatik. Lærer tager et glas og en bunke filtugler. De aftaler, at hver gang de laver en grammatikopgave, så putter eleven en filtugle op i glasset. Når glasset er fyldt, er hullet fyldt. Der arbejdes aktivt med at møde barnet i de narrativer, som de spejler sig i, og finde en - for dem - meningsfuld måde at skabe nye narrativer.

På Boserup benyttes det narrative perspektiv som et aktivt redskab til at identificere, om de eksisterende narrativer er gavnlige for barnet eller ej. Der arbejdes med at styrke fortællinger om barnets ressourcer, muligheder og succesoplevelser. På Boserup er der et tæt samspil mellem den narrative pædagogiks fokus og aktivitetspædagogik, hvor succesoplevelserne bliver en del af fundamentet for at skabe nye ressourcer fokuserende narrativer.

